

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.
 Za oznana plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Gospodskih ulicah št. 12.
 Up ravnatelju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek dne 11. maja 1888.

Zanimiva razsodba.

Nedavno bila je pred kasajskem sodiščem obravnava o pritožbi ničnosti, ki se tiče neke konfiskacije našega lista. Dne 10. decembra lanskega leta bil je „Slovenski Narod“ zaplenjen zaradi nekega članka, v katerem je videlo državno pravništvo budodelstvo vleizdaje in pregrešek proti javnemu miru in redu po § 302. Za vleizdajo zmatralo je državno pravništvo priporočevanje ideje kulturnega zdelineva Slovanov in upeljave staroslovanščine v liturgijo, s čemer se delajo le priprave, da se avstrijski Slovani odtrgajo od avstrijske državne skupnosti. Pregrešek proti javnemu miru in redu je pa državno pravništvo utemeljevalo s tem, da je naš list napadal Nemce in Madjare, torej ščuval proti temu narodnostima. Deželno sodišče v Ljubljani potrdilo je sicer konfiskacijo, pa le na podlagi pregreška proti javnemu miru in redu. Zaplenjenja zaradi vleizdaje pa deželno sodišče ni potrdilo.

V utemeljevanji pravi deželno sodišče: „Ne glede na to, da se ta članek mora sam zase samostojno pretehtovati in da se v njem izrecno naglaša lojalno mišljenje lista, se potegovanje za uvedenje kacega narodnega jezika torej tudi slovanskega v liturgijo še ne more kvalifikovati za vleizdajo, temmanj, če se pomisli, da se slovanščina že sedaj v nekaterih krajih avstrijske države in zlasti deloma v avstrijskem Primorju rabi pri službi božji.“ Proti odločbi deželnega sodišča pritožilo se je državno pravništvo na nadodišče v Gradci z motivacijo, da se zahteva uvedenje narodnega jezika v liturgijo iz političnih, panslavističnih teženj, da je torej naperjeno proti celokupnosti Avstrije in še more prouzročiti vnanjo nevarnost za državo. Nadodišče je zavrglo pritožbo in sicer „uvažuje, da po § 493 kaz. sodn. post. ima sodišče odločiti, če je v vsebinu predložene tiskovine kako kaznivo dejanje; uvažuje, da kvalifikacija kaznjivega dejanja ima biti samo podlaga za prepoved daljšega razširjenja in če je sodišče izreklo prepoved, ne more biti predmet pritožbi državnega pravništva; uvažuje, da se je prepoved izrekla za ves dotedni članek.“ Odklonitev pritožbe je dalo povod generalnej prokuraturi za

protožbo ničnosti v varstvo zakona, katero je zastopal dr. Schrott. Kasacijsko sodišče se je izreklo, da Graškega nadodišča razsodba ruši zakon. V utemeljevanji svojega izreka pravi: „Zakon ne pozna glede pravice pritožbe v tej točki nikake omejitve; navajala sta se temveč jednakovejavna dela razsodbe, odločitev, da dotedni članek obseza kaznivo dejanje in pa prepoved daljšega razširjenja. Res se nadodišče sklicuje na to, da se je prepoved daljšega razširjenja izrekla za ves članek in da torej pritožba nema namena, da bi se dosegel kak zakonit uspeh. Če se pa stvar natančneje ogleda, je pa jasno, da razsodba Graškega nadodišča ruši zakon. Ker je Ljubljansko deželno sodišče izreklo prepoved za ves članek, če tudi razlogi, katere navaja, prepoved opravljajo le za jeden del, je zakrivilo vsekakor nenatančnost in tako postopanje bi nadodišče ne bilo smelo vzeti za podlago svoji razsodbi. Pokazale bi se bile škodljive posledice, ko bi bila ugovorna obravnava. Pri ugovorni obravnavi se ne sme popolniti ali razširiti prepoved; pokazalo bi se pa bilo, da razlogi sodišča le v toliko opravičujejo razsodbo, kolikor se tiče prepovedi zaradi pregreška proti § 302. Uspeh ugovorne obravnave bil bi torej, da bi prepoved obveljala le radi prestopka proti § 302, za druge dele, zlasti za oni, v katerem vidi državno oblastvo zločin vleizdaje, bi se morala razveljaviti. Potem takim bi ponatisk teh mest ne bil kazniv. Nadodišče bilo bi torej moralno spoznati, da je pritožba Ljubljanskega pravništva dopustljiva in bi jo bilo imelo meritorično rešiti.“

Razsodba kasacijskega dvora se ne spušča v meritorično rešitev razsodeb Ljubljanskega deželnega sodišča, oziroma Graškega nadodišča, temveč se peča le z vprašanjem, ali smeti zapleniti ves članek, ako se zagreši le z jednim stavkom po mnenju državnega pravništva proti zakonu. Iz nagibov, navedenih v razsodbi, razvidno je, da se samo tisti odstavec, ki je učinil dotedni prestopek ali zločinstvo, ne more spraviti v javnost, vsa ostala vsebina pa se lahko razglasiti. Praksa v Ljubljani pa je bila dosle taka, da je državno pravništvo zaplenilo list in zapečatilo vselej ves stavek. Potem se je moral razmetati stavek celega članka ali dopisa, dasi je v njem bila le jedna ali par vrst, včasi celo jedna sama beseda povod zaplembi. Po razsodbi kasa-

cijskoga dvora pa mora natanko zaznamovan biti odstavec, ki je zaplenjen, ves ostali članek ali dopis pa je prost in državno pravništvo ne more zbraniti njega drugi natisk. Drugod na Dunaji, v Pragi, v Gradci, državno pravništvo dovoli takoj drugo izdavo zaplenjenega lista ter zahteva samo, da se odstrani stavek, nad katerim se spodnika.

Torej pričakujemo, da nam tudi Ljubljansko državno pravništvo ne bo delalo ovir ter pri drugi izdaji lista v slučaji zapleme ne bo zahtevalo druzega, nego da se izbriše odstavec, zaradi katerega je bil zaplenjen list.

Govor državnega poslanca gospoda Karola Kluna

v 223. državnozborski seji dne 1. maja 1888.

(Dalje.)

Posledica tega je bila, da je število učencev na Ljubljanski gimnaziji naraslo na 828 (Čujte! Čujte! na desnici.), kar ni na nobeni drugi šoli v državi, in da je trebalo deset paralelk. Koncem lanskega leta zdelo se je deželni šolski oblasti potrebno, da je ponovila imenovani ministarski ukaz in z opombo postrila, da more le deželna šolska oblast izjemo dovoliti, ter da morajo vsi gorenjski dijaki v Kranj na gimnazijo iti. In res je deželna šolska oblast odbila vse dotične prošnje. Posledica je bila to, da se je že v juliji oglasilo 39 učencev, ki so naredili vsprejemne izpite, plačali takse ter bili vsprejeti.

Mej poletjem se je oglasilo še deset učencev, in v jeseni bi se bilo gotovo oglasilo še nekaj učencev, tako, da bi bilo v začetku šolskega leta gotovo 120 učencev. Mej tem pa je bila Kranjska gimnazija odpravljena z zanim ministarskim ukazom z dne 8. avgusta 1887 in je bilo zapovedano, da se mora takoj opustiti prvi razred. Da bi se že vsprejeti učenci ne odgnali, prosila je mestna občina Kranjska ministarsko predsedstvo, da bi ostal prvi razred vsaj še letosne leta, ter je obljudila, da hoče prevzeti tudi one plače za suplente, katere si bo prištedila država s prvega razreda odpravo. Pa je naučni minister šoli prijazno prošnjo odbil, češ, da na tej šoli ne more dovoliti prvega razreda, tudi ko bi prevzela vse troške občina. (Čujte! Čujte! na desnici.)

LISTEK.

Slike Kozaške.

Mitro.

(Češki spisal E. Jelinek, poslovenil Podvidovski.)
 (Konec.)

Postal je poplah v celej vasi. In prej nego sem se nadejal, še pred poludnem, povedali so mi dobri ljudje, da neka mlada Kozačka o tem zakladu vé. Mogla bi ga baje i imeti, da ni verovala obrekovanju. Tekla je ta Kozačka na pašnik k Mitrovu — toda vrnila se je brzo vsa objokana z rudečico na obrazu. To me je osupnilo.

Izvedel pa sem še od inih ljudij, da je mlada Kozačka prosila pastirja Mitra za Bog ve kaj odpusčenja, ali Mitro je baje že ni hotel niti slišati, obrnil se je od nje in jo žugaje postal domu. Rekel je, naj mu ne pride že pred oči.

No, tako vidite kakšna je na svetu osoda!

Vzdignil sem se brez dolgega premišljevanja in krenil naravnost k Mitru. Ko sem se približal tem krajem, poznal sem je natanko. Nedaleč vil se

je železnični nasip. Da, da, tu je bilo, kjer sem stopal po vzgledu angleških ljudomilov ...

Kmalu sem zapazil mogilino višino in na njej samotnega Mitra. Iz piščalke izvabljal je gulinje pesmi — nevesele, tožne, resne.

In zopet bil je s hrbotom k meni obrnen. Ogorril sem ga stoprv v trenotku, ko sem se mu na korak približal.

„Hojo, Mitro!“

Mitro se je mirno obrnil.

„Kaj ti je učinila Hana, da si jo postal domov in nisi hotel govoriti ž njo?“

Nasmehnivi se trpko in mahnivi z roko odgovoril je Mitro kratko: „No bila je pri meni ne vredna Hana in je rekla, da se ne jezi več name, da ve in veruje, kako je vse bilo ... da me prosi odpuščanja ...“

„In ti nisi bil vesel?“

Mitro je stresnil glavo zanikaje, kakor bi hotel reči: „ne, ne, nečem ž njo ničesar več imeti!“

„In čemu?“

Tu je Mitro ustal in me pogledal ostro v oči. V tem hipu zvrslia je postava Mitrova pred mojimi

očmi v postavo junaškega velikana. Glas njegov zvenel je kakor proglaš razsodbe: resno, zavestno, dostojo. Le včasih omečil se je ta glas in tekel s čuvstveno naudušenostjo.

„Čast kozaška, ljudska čast“, rekел je Mitro z občudovanja vredno mirnostjo. „Ljubav kozaška ni bičkov cvet, kateri vsaka stepna sapica majec. Če bi bili o Hani rekli, da je požigalka, zvalil bi bil krivdo nase in bi zanjo trpel, ali bi se ž njo v Sibirijo pokoril. Da bi bili o Hani govorili, da je plenila in konje iz staj odvajala — bil bi nase krivdo zvalil in se ž njo vred pokoril. Da bi bili o Hani rekli, da je čarodejka in da truje živino — bil bi jo zagovarjal in branil... ali nikdar bi ne bil Hane zapustil in nikdar je postal domov. Tako ume Mitrovo srce ljubezen ...!“

Umolnil je.

Toda po hipu, napevši prsi, dodal je z zvenecim glasom: „Toda inače žene, inače kače! Kakor trstni cvet omajlive, malo obrekovanje moglo jo je odvriti od mene ... brez osvedočenja, brez obsoodbe ... Božji greh! Ako bi bil Mitro toliko zlata naplenil, kar ga je nahranjenega v

Stariši, ki so zopet nazaj uplačane takse do bili, neso vedeli druga storiti, kakor da so šli v Ljubljano z otroki, ker gori imenovani ministerski ukaz sedaj ni imel pomena.

Oni, ki so prvi prišli, mogli so upisati otroke brez vsake ovire, tisti pa, ki so drugi dan prišli, našli so na črni deski naslednje naznanilo, katero je tudi uradna „Laib. Ztg.“ objavila, dne 15. sept. 1887 (čita):

„Vsled ukaza Nj. ekscelence gospoda ministra za uk in bogočastje z dne 6. sept. 1887, št. 22.784, došlega od visokega deželnega šolskega sveta 14. sept. 1887, št. 1795, določeno je število obeh slovenskih paralelnih razredov po 60 učencev, in da se nikakor ne dovoli nov paralelni razred, ker se je že v juliji in pri včerajnjem vsprejemu prekoračilo število, ne more se nikdo več vsprejeti v slovenski oddelki prvega razreda.“ (Klici na desnici: Škandal!)

Razburjenost, katero je prouzročil ta korak visoke naučne uprave meji slovenskim prebivalstvom na Kranjskem, more si le oni misliti, ki je videl prizore, ki so se isti dan vršili pred gimnazijskim poslopjem in na javnih prostorih po Ljubljani; razburjenost je bila se toliko večja, ker so bili stariši večinoma iz boljših krogov naše Gorenjske, ki po navadi pošiljajo v srednje šole svoje otroke, in se jim je nemogoče zdelo, kar je v večni spomin objavila „Laib. Ztg.“ Premožnejši so se vrnili v Kranj, kjer pusté na svoje troške poučevati otroke kot privatiste Ljubljanske gimnazije. A ni veliko manjkal, in naučna uprava bi bila prepovedala tudi privatni pouk. (Čujte! Čujte! na desnici.) Večje število revnejših, pa morda bolj nadarjenih učencev je morda za vedno odgnal iz šole ta korak naučne uprave, ki nema primere v avstrijski kulturni zgodovini. To lepo osvetljuje učno prostost v Avstriji. Na dotedne razprave našega zastopnika v budgetnem odseku opravičeval je gospod naučni minister, kakor sem že opomnil, s tem svoj ukaz, da se je nekda spodnja gimnazija v Kranji ustanovila v ta namen, da bi se zmanjšalo število učencev v Ljubljani, da pa se ta namen ni posrečil.

Na Kranjskem res tiščé učenci le v glavno mesto, zato bo treba v Ljubljani nove spodnje gimnazije pod posebnim vodstvom, in potem se ne bo moglo več tožiti o pomanjkanji šol.

Torej vprašam visoko naučno upravo, keda se bo ustanovila nova gimnazija v Ljubljani? Za prihodnje šolsko leto je to popolnoma nemogoče, ker je treba novega poslopja, ki se pa ne more zidati o pravem času in tudi ni v proračunu potrebne svote. Ako hoče g. minister tudi v prihodnje imeti „numerus clausus“ za Ljubljansko gimnazijo, zopet veliko število nadepolnih učencev ne bo moglo iti v srednje šole, akoravno bi država morala za to skrbeti, in sme prebivalstvo tudi to tirjati od države. Zato naj bi ostala spodnja gimnazija v Kranji tako dolgo, da se ustanovi v Ljubljani nova gimnazija. Ko bi potem v Kranji ne bilo dovolj učencev, kar pa dvomim, lahko bo naučna uprava še vedno storila, kar bo hotela, in se je ne bo moglo očitati, da nam ne dá potrebnih šol.

Pri reševanju tega vprašanja pa je treba uvaževati še drugo stvar, ki je gotovo tudi naučna uprava ne bo prezrla. Tudi z narodno-političnega stališča se mi ne zdi primerno, da se z novo gimnazijo še pomnoži število učencev v Ljubljani, ker bi ne bilo v nikaki pravi razmeri s prebivalstvom

Kijevskih svetih, akob bil sto vasij v pepel spremenil in na vislice stopal za zločine, ne bila bi Hana upravičena verovati brez razsodbe in biti črno neverna!“

Poslednji besedi izgovoril je inače mirni Mitro burno in strastno. Toda utešil se je brzo zopet in dal do z mirnim glasom: „Mitrovo oko neče več videti Haninega obličja!“

In zopet je umolknil. Obrnil se je od mene in djal je revno piščalko k ustima.

Prej, nego je zvabil prvi zvok, vprašal sem ga, kam je del srebrni penez.

Pokazavši k tihem vodi, okoli katere sem se včeraj zvečer peljal, odgovoril je ravnodušno: „Povestil sem ga rusalkam!“

Sam sem se zamislil. Premišljevanje tako o kozaškej filozofiji, vlekel sem se počasi nazaj v vas. Moral sem.

Mitrove žalostne pesni spremljale so me po tej neveselj poti. Bilo je v njih tisoč solz tih žalosti. To je kozaški jok!

in bi z realko znašalo skoro dvajsetino skupnega prebivalstva.

Ker je naša srednje-šolska mladina lahko razburi in se ne more vedno ločiti od javnih dogodkov, prav lahko se nasprotno kom narodnostnega miru posrečijo razna izzivanja in mladino zapeljejo do divjih izgredov, o katerih slabih nasledkih mladina premišlja navadno še le tačas, ko je že prepozno. Videli smo tukaj na Dunaji, v Ljubljani in drugod, kakor hitro se mladina poprime nove ideje in stori korake, vsled katerih oblasti prično preiskavanja; slabe nasledke morajo prenašati ljudje, akoravno obsojajo in kaznujejo potem moralne prouzročitelje takih izgredov in zapeljive. Disciplina, nadzorovanje dijakov in zabranjevanje takih izgredov pa je vedno težavnejše, kolikor večje je njihovo število.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. maja.

Skrajnejši nemški listi se ježe, da je avstro-nemški klub glasoval za centralo **naučnega ministerstva**. Ko bi ta klub ne bil glasoval za vlado, prišlo bi bilo do ministerske krize, kajti mnogo desničarjev ni bilo pri glasovanju. To bi bilo morda res, kajti 70 poslancev naj bi bilo drugače glasovalo, pa bi bila vlada v manjšini. Gospodje v avstro-nemškem klubu so morda to dobro vedeli, pa so si mislili, da ne kaže na tak način vreti vlade, kajti bolj gotovo pridejo na krmilo, če bodo drugi vrgli vlado, kar se lahko v kratkem zgodi. Tedaj levičarji tudi še neso vedeli, kako bode glasovala desnica. Če bi desničarji bili vrgli ministerstvo, bilo bi gotovo prišlo na krmilo levičarsko ministerstvo, v katerem bi bil zopet sedel Gauč.

Nek Dunajski konservativni list že jako dvomi, da bi državni zbor vsprejel zakon o uvedjenju **konfesionalne šole**. Vlada in nekateri drugi višji krogi res sami žele, da se uvede konfesionalna šola, a proti njej izrekla se je skoro vsa ostala inteligencija. Za konfesionalno šolo se je res nabralo 800.000 podpisov. Za njo so se podpisali pred vsem duhovniki, katerim se lahko očita, da hočejo pridobiti si prejšnjo veljavno, potem pa največ kmetje, kateri pa še dobro ne vedo, zakaj da gre. Proti konfesionalni šoli pa inteligencija, katere podpisi vsekako več veljavno, če jih **prav** ni toliko. List se potem spravi nad uradnike, ki agitirajo proti konfesionalni šoli in zahteva, da bi se uradniki ne smeli mešati v politiko. Upliv uradnikov zlasti višjih je velik in utegne v tem slučaju zmagati upliv vlade.

Na Dunaji izhajajoče „Politische Fragmente“ obžalujejo, da je državni zbor bil izročil **Schönererje**. Tu ni šlo za razgrajača Schönererja, ampak le zato, da se uniči nasprotnik židov. To se vidi sedaj iz židovskih listov, ko je Schönerer obsojen. Sedaj poudarjajo le politično stran te pravde in se veselje, da je uničen vodja protisemitov. Židi postopajo v tacih slučajih drugače, nobenega svojih ne izroče. List navaja par konkurenčnih slučajev, ko so se židje še veliko bolj pregrešili, pa jih vendar parlament ni izročil. Le kristian vedno hodi židu na led.

Vnauje države.

Turčija hoče napraviti ogromne utrdbne okrog Carigrada, Drinopolja in Čataldže. Pri poslednjem mestu, ki je le kake tri milje od Carigrada, napravili bodo velik utren **ostrog** za 50.000 mož. Pa tudi v drugih krajih v obližji Carigrada se bodo napravile nove utrdbne. Na ta način hočejo preprečiti, da bi sovražnik, ki bi prišel s severa, ne mogel zasesti Carigrada in uničiti turške države. Turki se torej boje, da bi Rusi ne pridrli v Bolgarijo in od tod dalje prodirali proti Carigradu.

General Boulanger pojde na potovanje. Pohodil bode severne dele **Francije**, departemente ob nemški meji. Pri tem bode gotovo agitoval zase. Zaradi tega to potovanje ne bode brez političnega pomena. Pospešilo bode nekoliko državni preobrat, ki se bode javljajo dal preprečiti. Število nezadovoljnežev s sedanjimi razmerami se v Franciji vedno muči, in to ugajuj javnim in tajnim nasprotnikom republike.

Italijanski ministrski predsednik se je s svojim odgovorom na Bovivo interpelacijo jako prikupil Bismarcku. Posebno je ugajal nemškemu kancelarju, da je Crispin pondarjal, da Bismarck ne goji pangermaničnih namenov. Bismarck se je baje zahvalil Crispiju, da je tako dobro zagovarjal nemško politiko.

Nemška vlada pripravlja nove carinske in finančne naredbe proti Rusiji. Kako bodo te naredbe, ne vemo. Odnošajev mej obema državama pač ne bodo zboljšale. Kakor se kaže, so poslednji čas v Berolini tako nevoljni na Rusijo ki neče plesati, kakor Bismarck gode. Nemški oficirji zopet kako pogostem napadajo Ruse, zlasti Tolstega, Ignatijeva in Bogdanovića.

Dopisi.

Iz Logatec 7. maja. (Občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Lo-

gatci) Drugi redni občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Logatci bil je dne 6. maja t. l. popoldne v šolskem poslopji Dolenje-Logaškem Nad 40 posestnikov in udov te podružnice iz Dolenjega in Gorenjega Logatca in Rovt, meji njimi tudi za napredek in povzdigo kmetijstva uneti g. c. kr. okrajski glavar dr. Karol Russ, zbral se je ob določenem času na šolskem vrtu, ogledalo si taistega in podalo se potem v sobo drugega razreda. Predsednik podružnice, g. Martin Petrič, posestnik in trgovec v Dolenjem Logatci, otvoril zborovanje s pozdravom došlih udov, izražajoč svoje veselje, da se kmetovalci tega okraja tako zanimajo za prekoristno družbo, ter prepusti potem poročilo o društvenem delovanju od prvega občnega zborna dne 19. decembra 1886, do sedaj tajniku g. Vojtehu Ribnikarju, nadučitelju v Dolenjem Logatci. Iz daljšega poročila omenim le glavna dela, katera je imela podružnica v tem času. Po sklepnu prvega občnega zborna „podružnični letni dohodki naj se prva leta obrnejo v to, da se napravi društvena drevesnica, iz katere bodo društveni brezplačno ali po zelo nizki ceni, kar se določi v poznejšem občnem zboru, dobivali pravilno vzgojena, kraju popolnoma primerna sadna drevesca in se s tem v Logaškem okraju zelo zanemarjeno sadjarstvo ozivi“ — omislija je podružnica drevesnico, ter v pomladu 1887. leta zasadila vánjo 1000 sadnih dreves, in sicer 500 jablan, požlahtnenih z angleško zimsko zlato parmeno, in 500 hrušek, požlahtnenih z normansko moštoico, v pomladu 1888. leta pa gledé na društveno majhno premoženje 600 jablan, požlahtnenih s Kasselsko rejneto.

Drugo važnejše delo, katero je podružnica tekot v tega časa učinila, bili so od nje za glavni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske nasvetovani predlogi. Vsled teh predlogov sklenil je glavni zbor v Ljubljani dne 26. maja 1887. leta po glavnem odboru kmetijske družbe potegovati se na mero-dajnem mestu, da bi dobivali kmetovalci iz osrednje c. kr. gozdne drevesnice sadike zastonj, ter da se pri premovanji goved vrstita Logatec in Postojna. Že letos priredila bode se v Logatci živinska razstava s premiranjem najlepše živine. Predlog, da bi društveno glasilo „Kmetovalč“ izhajalo vsako soboto, uplival pa je, da je sl. glavni odbor ta strokovnaški list zelo razširil, ko mu je dodal v tem letu priloga „Vrtnar“.

V povzdigo živoreje kupil je predsednik podružnice plemenskega bika muricodolske pasme; za trebljenje mahu po senožetih kupila se je na ime podružnice travniška brana; gledé sadjarstva pa se lehko reče, da se je preteklo leto ljudstvo pričelo gibati in delati v tej stroki. Šolski vrt, vzgledi nekaterih posestnikov in kmetijska predavanja gosp. Gustava Pirca, potovalnega kmet. učitelja za Kranjsko, katere je imel v tem času v Dolenjem Logatci in Rovtah, pospeševali so društveno delovanje. Naštevi še gospode ude podružnice, katerih je v Dolenjem Logatci 22, v Gorenjem Logatci 14, v Rovtah 14, v Hotederšči 4, v Črnem vrhu 5, vkupe 60 udov, sklenil je poročilo s prošnjo, da naj gospode udje še na dalje blagovolé delati v prospeh in razvitek kmetijstva — zlasti sadjarstva v krajih podružnice Logaške.

Natò je poročal blagajnik o društvenem premoženju, in volila sta se dva uda za pregledovalca računov iz leta 1887.

Gosp. Gustav Pirc predaval je potem o živinske razstavah. V prezanimivem govoru razklašal je zbranim, čemu so take razstave, kakšen namen imajo sploh, in kakšen dobiček imajo od njih država in kmetje. Kmetovalci usihajo dandanes razni dohodki, katere je poprej imel, kakor vožnja, lesna kupčija itd. in resno mu je treba misliti na druge vire, iz katerih bode dobivali to, kar mu na drugi strani uhaja, oziroma primankuje. Jeden tacih virov postati mu more živoreja, ako ne bode samo redil in oskrboval živine, brez ozira na to, kakšna da je, temveč trudil se in skrelbil, da vzreja le lepo in dobro živino. Da pa se pokaže napredek v živoreji v jednih krajih, a tudi pomankljivosti drugih krajev, in vzbudi nekako tekmovanje rediti le lepo in dobro goved, napravila država in dežela živinske razstave in delé se pri taistih premije. Nagašal je dalje, da naj se k razstavam prižene le — snažna živila. Snažnost pri živini že kaže raz-

umnega in pridnega gospodarja. Biki, katerim manjata prva dva stalna zoba, in krave, katere so imele že šest telet, se ne pripuščajo k primiranju. Oznanil je slednjič, da mora vsako živinčo, katero se k premirjanju (razstavi) pripelje, imeti župansko potrdilo, da jo ima dotični posestnik najmanj že pol leta, imeti pa mora tudi živinski potni list. Zatrjeval pa je tudi, da pregledovalna komisija pri delitvi premij ne gleda niti na obraz, ne na gospoda, ter prisoja po svojem prepričanju darila le onej živini, katera se na razstavi odlikuje od druge.

Po končanem govoru zahvalil se je predsednik v imenu zbranih gospodov potovalnemu učitelju za dobro in koristni pouk.

Zbor nadalje jednoglasno sklene staviti glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske za letošnji glavni zbor ta-le predlog: Kmetijska družba naj se na merodajnem mestu poteguje, da se okrajna Logaška gozdna drevesa ca z večjo svoto podpira, da bodo naši kraji le iz te dobivali pravočasno sadik, ter naj se ta predlog pri onem zboru stvarno utemeljuje.

Z radostnim srcem zbor pritrdi nasvetu, da se glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske naprosi nameravano pokrajinsko živinsko razstavo v Logatci prirediti dne 23. julija 1888 kot jedno točko velikega vsporeda oficijalne slavnosti, katero pridi Logaški okraj v proslavljenje štiridesetletnice vladanja našega cesarja.

Podružnični zbor z naudušenjem izjavlja pomagati slavnostnemu odboru postavljati trajne spominke te slavnostne dobe v Logaškem okraju, zlasti pa v ta namen napraviti dne 22. julija t. l. — loterijo z dobitki le kmetijstva in sadjarstva se takojčini na korist društva učiteljev in šolskih priateljev Logaškega okraja. Tega društva namen „pospeševati šolstvo, v zgojo mladine, sadjarstvo in petje“, omogoči postaviti celemu okraju trajni spomenek tega jubileja, in za to naj se čisti dobiček loterije v sporazumljenji za to voljenega odbora prabi tako, da bode vsak šolski kraj celega okraja dobil jednak del, in sicer omisli naj si vsakej šoli tega okraja vse potrebno vrtnarsko orodje, sortimentno sadno drevje, knjige primerne šolarski knjižnici itd., da se vzbudi s tem veselje do prekoristnega sadjarstva, koristnega in potrebnega berila.

Iz Rudolfovega 8. maja [Izv. dop.] Slastjo čitamo že sedaj po novinah, da bodejo tudi letos Ljubljanska narodna društva prirejevala krasne izlete in narodne veselice.

Dolenči smo na svoje lastne skromne moči navezani. Pa dobre volje ne pogrešamo, Na binkoštno nedeljo priredilo bode „Dolenjsko pevsko društvo v zvezi z „Dolenjskim Sokolom“ izlet v Metliko. Povabljena so tudi bližnja hrvatska društva imenoma Karlovsko pevsko društvo „Zora“ in Hrvatski Sokol v Zagrebu. Nadejamo se od hrvatske strani precejšnje udeležbe. Kakor čujemo, bode na programu opoludne skupen obed in popoludne ob 3. uri veselica v mestnem logu s pevskim koncertom in telovadskimi produkcijami,

Kranjskega šolskega okraja 6. maja [Izv. dop.] Včeraj v soboto, 5. dne t. m. je imelo v Smeledniku mnogo občinstva prežalostno smitje. Spremilo je k počitku na pokopališče ondotnega učitelja g. Martina Kreka. Izven mnogobrojne množice Smeledniških župljanov, mej njimi visokorodni gospod baron Lazzarini, bilo je v tem spremstvu šest gospodov duhovnikov, c. kr. okrajni glavar Kranjski ter 17 tovarišev pokojnikovih (izmed njih dva in Ljubljanske okolice, jeden iz Kamniškega, ostali iz Kranjskega šolskega okraja.) — Neugodno vreme, slabe poštno zveze ter druge okolnosti so ovirale, da ni moglo mnogo več tovarišev storiti žalostne dolžnosti pokojnemu.

Pred stanovanjem so mu zapeli Dav. Jenkovo nagrobnico: „Blagor mu,“ na grobu: Riharjevo „Ja mi co“.

Malo čutil in prizorov se dogaja na tej solzni zemlji, ki bi bili jednak tem, kakeršne smo čutili ter videli nad grobom Martina Kreka; saj tovariš njegov, Miklavž Stanonik je mogel o njem mej drugim govoriti:

Bleda žena, neizprosna smrt, kaj ti je storila srečna družina, da si jej tako neusmiljeno iztrgala skrbnega očeta zdaj, ko bi ga bila skoro najbolj potrebljana? Ali je on žrtev za to, ker si iz koščenih rok svojih izpustila njegovo soprogovo?

Znamo, smrt bleda, ti imaš za vsa takova vprašanja naša svoje odgovore, ti imaš pravice, dane po našem stvarniku, teh ti nihče ne uzame. — Dragi župljanji Smeledniški, skoro tri in trideset let je pokojnik bival mej vami, bil je vašim otrokom najboljši učitelj vzgojitelj, vam zvest župljan, ki je z vami užival vse vesele in žalostne ure. Pokojni gospod učitelj je bil blag mož, kakor je vam baš prej v molitvi omenil vaš visokočastni gospod župnik, bil je plemenit značaj, kakeršni so v današnjih hudičasih redko zasejani. Opravljal je mnogo let vašo pošto ter bil vam s tem pravi pospešitelj vaših teženj z daljaimi znanci in priatelji. Jedno prošnjo ima pokojnik, naš tovariš še do vas, župljanji Smeledniški. „Odpustite mi vse, da sem vas nekdaj razčilil, jaz sem vam že zdavno odpustil!“

Dragi Martin, tovariš naš, tvoj duh plavaj nad nami, da bodoči i mi spolnovali svoje teške dolžnosti kakor si jih ti, tvoj spomin naudušuj nas, da ostanemo, da bodoči vsi tako čisti, plemeniti značaji kakor si bil ti. — Mirno počivaj v tistem grobu, duh tvoj uživaj plačilo svojega dela. Mej govorom in po govoru je vse mnogobrojno občinstvo ihtelo, gospod župnik sam ni mogel skoro izvršiti cerkvenih molitev. Kapale so nam solzé za možem, ki jih je zasluzil kakor malokdo. — Tovariši in drugi znanci njegovi postavijo mu primeren spomenik na gomilo.

Zvezni zbor požarnih bramb kranjskih.

V I. jubiljani 6. maja.

(Konec.)

Obširni razgovor prične se potem o predlogu zastopnika Kamuiške požarne brambe, naj bi se volili v zvezni odbor mesto po dva, po tri zastopnika iz vseh treh deželnih pokrajin. Udeleže se razgovora zastopniki iz Šmartina pri Litiji, Krškega, Tržiča, Kranja, Postojne in Ljubljane in se slednjič sklene z veliko večino, naj bode le šest udov iz dežele v zveznem odboru, prvič, da se ložje omogoči sklepčnost odbora, drugič pa, da se prihranijo stroški.

Glasuje se potem o pravilih sploh. Odobre se z veliko večino in takoj izjavijo pristop vse navzoče prostovoljne požarne brambe, razen Postojne, katera zastopnik pravi, da se bode pristop pismeno objavil.

G. cesarski svetnik Murnik poprime besedo in naglaša veselje o tem, da se je „Zveza Kranjskih prostovoljnih bramb“ danes potrdila. Izvolje nega odbora čaka velika naloga, ako hoče doseči stavljeni namen, a izvoljeni možje so govorniku porok, da se bode konečni smoter: razvitek in pomnožitev prostovoljnih požarnih bramb na Kranjskem le dosegel. Bojazen, katera se je izrekla danes v teku obravnav, da bi podpora, katera bi se utegnila nakloniti po deželnem odboru zvezi požarnih bramb, škodila požarnim brambam na deželi, je neutemeljena. Ko bode zveza požarnih bramb postavno potrjena, gotovo se bode na njo oziral tudi deželni odbor, kadar se bodo delile podpore požarnim brambam in v ta namen treba bode prenarediti dotično deželno postavo o prineskih zavovalnih društv.

Konečno se zahvali g. Doberlet vsem zastopnikom požarnih bramb, posebno pa cesarskemu svetniku Murniku, ki je toli izredno pospeševal ustanovo zveze.

Domače stvari.

(V državnem zboru) predlagal je včeraj poslanec Klun resolucijo, s katero se vlad pozivlje, naj gimnazijo v Kranji še na dalje pusti. Pri glasovanju vsprejel se je naslov „Srednje šole“ in vse v tej zadevi stavljene resolucije, tikajoče se s slovenskimi paralelk na gimnazijah v Gorici, Trstu, Mariboru in Celji. V odsek za službeno pragmatiko bil je izvoljen dr. Ferjančič, v tiskovni odsek protesor Šuklje.

(Cesarjevič Rudolf) se bode, kakor se nam poroča, tekom tega meseca pripeljal v Ljubljano, ogledat si, kot generalni inspektor pehot, tukajšnjo pehotno.

(Osobne vesti.) Premeščen je na svojo prošnjo g. dr. Fr. Zbašnik, polit. komisar, iz Postojne v Kamnik. — Gosp. Fran Stanič, kanclist pri okrajni sodniji v Sežani, imenovan je pristavom zemljeknjičnega urada pri deželnem so dišči v Trstu.

— (Gosp. deželni predsednik baron Winkler) se je vrnil z Dunaja.

— (Duhovske spremembe na Gorickem.) Gosp. Anton Hvalica, dušni pastir v Dežnici, imenovan je dekanom v Št. Petru pri Gorici; g. A. Harmel, župnik v Šebreljah, dekanom v Komnu.

— (O gospoj Ružički-Strossi), ki bodo v soboto in nedeljo dne 12. in 13. t. m. nastopila na slovenskem odru, čitamo v hrvatskih listih „Hrvatska“, in „Agramer Tagblatt“ in „Agramer Zeitung“ jako laskave kritike. Vsi kritiki soglasno hvalijo rečene umetnice izborno igro ter izražajo svoj ponos, da ima gledalište Zagrebško tako izvrstno moč.

— (Telovadno društvo „Sokol“) namernavalo je prirediti v nedeljo dne 13. t. m. zvezčer na čitalničnem vrtu zabavni večer s petjem in vojaško godbo. Ker bode pa ta večer dramatična predstava, pri katerej bode sodelovala gospa Ružička-Strossijeva, preložil je odbor zabavni večer na binokšno soboto.

— (Čitalniški pevski zbor) (gospodičine in gospodje) ima jutri, na praznik Vnebohoda, poludanski izlet v Vevče. Člani Čitalnice dobro došli.

— (Gregorčičev poezij II. zvezek) bode v kratkem gotov, tiska se že sedma pola.

— (V Idriji) bode se dne 22. junija t. l. slovesno razkrila spominska plošča na hiši, v kateri je od l. 1754—1767 stanoval Jan Anton Scopoli, za deželo Kranjsko znamenit po svojem delu „Flora carniolica“, v znanstvenem svetu pa slaven mož. Spominsko ploščo izdelala je po poljedeljaka ministerstva nalogu in po načrtu arhitekta Roberta Mikoviesa v Gradiču tukajšnja, g. Alberta Samasse slovita tovarna. Plošča je od brosa, lepo risana in izborna izdelana, ter ima nastopni napis: „Hanc domum Dr. Joannes Antonius Scopoli Cava-lensus Tirolensis insignis rerum naturalium scrutator, botanices in Carniola auctor MDCCCLXIX numere i. r. physici fungens inhabitabit. — I. t. ministerium a rebus agrariis q. d. 1888.“

— V g. Karingerja prodajalnici na Meštem trgu razstavljen preleplo ploščo naj si ogleda vsak, kdor se zanima za domačo umetnost. — (Požar.) V Paltjem pri Šentpetru bil je včeraj velik požar. Prostovoljna požarna brama Postojnska odpeljala se je na pomoč. Podrobnejših vestij še nemamo.

— (Predvčerajšnji veliki letni se-menj) bil je prav dobro, obiskan. Živina prigurala se je 1496 glav in sicer: 710 konj, 428 volov, 276 krov in 82 telet. Kupčevlo se je jako živahno in tuji kupci, katerih je bilo veliko, so mnogo živine, posebno pa konj nakupili. Največ konj so pač laški kupci pokupili, saj so pa tudi imeli dovolj na izber, ker toliko jih še ni bilo na nobenem semnji, kakor predvčeraj. Cena govej živini se je zboljšala, a kljub temu so Laži veliko volov nakupili; pitane vole so pa Ljubljanski mesarji pobrali. Mesecu semenj bil je pa slab, obiskan in le 52 konj in 2 vola se prignali.

— (Rujavi brošč.) z navadnim imenom „keber“, prikazal se je letos v neštevilni množini po Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in drugod, na brastih in na drugem drevju jih je vse polno. Da se kolikor možno obvarujemo pred silno škodo, treba, da se povsod pokončuje požrešni ta škodljivec. V tem oziru imamo na Kranjskem deželno postavo iz 1870. leta, ki občinam strogo nalaga pokončevanje broščev. Vsi posestniki, uživalci in zakupniki imajo dolžnost, otresati brošče s sadnega in drugega drevja, grmovja in z dreves, rastočih na robu bližnjih gozdov. Otresavanje naj se vrši vsak dan, posebno zjutraj rano in tako dolgo, dokler brošči letajo. Nabранe brošče treba pomiriti. Župani imajo skrbeti, da vsi občani izpolnjujejo to dolžnost. Za nemarneče določena je globa od 1 do 20 gld., oziroma zapor od 12 ur do 4 dni. Naj bi se prekoristni ta zakon vstao izvrševal po vsej deželi.

— (Divjih petelinov) je letos jako veliko, samo lovci Ljubljanski ustrelili so jih doslej do 40. Lov na peteline ne prouzročuje sedaj takih težav, kakor nekdanj, kajti pri Šent Vidu nad Ljubljano, na Dobravi ustrelili so jih lepo število, jednega na Golovci v g. Tomeka gozdu, drugega nad Žegnam, studentem.

— (Redek tič) V hrvatskih časopisih čitamo gosp. Spiridijona Brusine poziv, s katerim se

obrača do občinstva, zlasti do lovcev, učiteljev, duhovnikov in sploh prijateljev narave s prošnjo, naj mu blagovoljno naznanijo, ko bi se kje prikazala „**kirgizka kekerička**“. S tem imenom znamoval je pokojni naravoslovec Vukasović prav lepega tiča (Faust- oder Steppenshuhn, Syrrhaptex paradoxus), kateremu je dal to ime po njegovem petji „kekerik, kekerik.“ Kirgizka kekerička za katere Slovence menda nemamo domačega imena, ker se pri nas ne nabaja, je zelo podobna našim jerebicam. Perje je žoltasta, črno črtano, v repu ima dve dolgi oski peresi, noge so s perjem obrastene. V Evropi prikazala se je kekerička 1859. l. v Angliji in Holandiji, 1863. in 1864. leta prišla je v gostih jatah, a ker so jo lovci prehudo preganjali, umaknila se je žopet v mirne azijske planjave. 1871, 1872. in 1876. l. opazovali so jo samo v Angliji in Italiji. Pri nas je menda ni, jedini eksemplar, ki je g. Brusini znan, bil je 1864. l. na Tolminskem ustreljen in je bil oddan v muzej v Gorici. Letos se je izredni ta tič žopet pojavi v Evropi. Na Poljskem videli so jato, par sto kekerič broječo, v Lipskem dobili so dve, ki sta se ob telegrafiski žici poškodovali in tudi v Sibinji na Erdeljskem ustrelili so jedno. Ker ni nemogoče, da „kirgizka kekerička“ prileti tudi v naše kraje, opozarjam lovce in ornitologe nanjo.

(Velika plodovito st.) Janez Šipel, župan in posestnik v Šent Juriji pri Šmariji pod Ljubljano, ima svinjo, ki mu je te dni vrgla šestnajst pršičkov.

(V Miskolcu) na gorenjem Ogerskem bode mesece septembra vinska razstava, na kateri bode tudi poleg vina razstavljeno grozdje in raznovrstno vinsko orodje in posodje. Razstavljena bodo vina iz, več krajev Ogerske, orodje za vinogradarstvo in za izdelovanje vina pa samo tisto, katera se izdeluje v avstrogerski državi. Programi so na ogled v pisarnici trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(„Krško bralno društvo“) priredi v nedeljo 13. t. m. v svojih prostorih koncert z naslednjim vsporedom: 1. Koračica, svira godbeni klub. 2. a) pl. Zajc: „Frankopanka“, b) Bendl: „Svoji k svojim“, poje Krški moški zbor. 3. a) Huber: „Spomin na Pešto“, b) Huber: „Lepe Avstrijanke“, trio-concertante za 3 citre. 4. Molloecker: „Don Caesar“ putpuri, svira godbeni klub. 5. A. Fesca: „Barkarola“, trio za glasovir, gosli in čelo. 6. a) G. Braga: „Serenada“, pesen za sopran, gosli in glasovir, b) E. Mandyccevski: „Luni“, pesen za sopran, gosli in glasovir. 7. E. Strauss: „Künstlerleben“, valtek, igra godbeni klub. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustopenina za ude bralnega društva 30 kr. za osobo, 50 kr. za rodbino; za neudet 50 kr. za osobo in 1 gld. za rodbino. K obilizu udeležbi vabi odbor.

(Služba c. kr. okrajnega zdravnika) v IX., oziroma v X. dijetnem razredu je za Kranjsko razpisana do 15. maja t. l. Izprazneni sta dve službi, v Kranji in v Novem mestu. Službe oddaja g. deželní predsednik.

(Razpisano) je mesto učitelja v Smedediniku. Plača 500 gld., postavna priklada in stanovanje, Smededinška šola razširi se prihodnje leto v dvorazrednico. — Prošnja do konca t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 8. maja. „Polit. Correspondenz“ javlja iz Sofije: Bolgarska vlada odstavila metropolita Klementa v Trnovem, ker se je proti princu Ferdinandu sovražno obnašal.

Berolin 8. maja. Stanje cesarjevo precej dobro. Popoludne od treh do štirih bil Bismarck pri cesarju. „Norddeutsche“ piše, da cesar sam pravi, da se čuti krepkejšega. Ker so mu zdravniki svetovali, ostane tudi danes v postelji. Danes zjutraj kazala telesna temperatura 37,7 stopinj.

London 8. maja. „Standard“ se brzjavlja iz Šangaja: Reka Kanton je izstopila. 3000 ljudi je potonilo.

London 9. maja. Liberalni klub osemdeseterih priredil včeraj banket na čast Parnelly. Slednji izrekel se jo o papeževi buli proti vojnemu načrtu irskemu: irski katoliki ne bodo dopuščali, da bi jim prelatje narekavali politično njih dolžnost. Irske stranke naša zveza sicer nema z vojnim načrtom nič vključnega, vendar se on ne bude protivil po-

stopanju, katero so O'Brien, Dillon in drugi katoliki začeli proti dekreту papeževemu.

,LJUBLJANSKI ZVON“	
stoji	(331—107)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.	

Lotterijne srečke 5. maja.

V Trstu: 32, 30, 23, 64, 59.

V Linci: 58, 26, 68, 73, 72.

Tržne cene v Ljubljani

dne 9. maja t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	6 18	Surovo maslo,	— 90
"	4 22	Jajce, jedino :	— 2
Ječmen,	3 90	Mleko, liter	— 8
Oves,	3 09	Goveje meso, kgr.	56
Ajda,	4 22	Teleće	— 48
Piso,	4 22	Svinjsko	— 58
Koruza,	5 52	Koštrunovo	— 36
Krompir,	2 05	Pišanec.	— 40
Leča,	12	Golob.	— 18
Grah,	13	Seno, 100 kilo	— 250
Fižol,	11	Slama,	— 232
Maslo,	1	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	— 70	" mehka, 4 "	4 —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Močrina v mm.
maja	7. zjutraj	743,2 mm.	9,0° C	sl. vzh.	jas.	
	2. popol.	740,5 mm.	22,0° C	sl. vzh.	jas.	0,00 mm.
	9. zvečer	739,5 mm.	14,2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 15,0°, za 24° nad normalom.

Tuji:

7. maja:

Pri **Slonu**: Klemenčič z Dunaja. — Hanukamm iz Prage. — Adolf iz Brata. — Hoenike iz Gračea. Rugg iz Celovca. — Milivojević iz Cerknice.

Pri **Malliti**: Bachrack, Kassovič, Goebel, Weisser z Dunaja. — Schwarzenberg iz Budimpeste. — Otto iz Ljubljane.

Pri **južnem kolodvoru**: Paloski iz Prage. — Kajper iz Achenha.

Pri **avstrijskem cesarju**: Nowak iz Marijabora. — Golob, Matas iz Toplice.

Umrli so:

7. maja: Mstilda Paluza, posestnica, 60 let, sv. Jakoba trg št. 11, za oslabljenjem.

Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilenski brodnik.

Spisal Emile Souvestre, prevel Muhofer. — Ml. 8°, 82 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal Ludovik Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 95 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 stran. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 stran. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril prof. Fr. Wiesthaler — Ženstvo v slovenski narodni pesni. Govoril dr. Ivan Tavčar. — Jeanne d'Arc, devica orleanska. Govoril p. of. Fr. Šuklje. Ml. 8°, 134 stran. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Dunajska borza

dne 9. maja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 78,95	—	gld. 78,95
Srebrna renta	80,55	—	80,50
Zlata renta	109,95	—	109,80
5% marčna renta	93,40	—	93,55
Akcije narodne banke	871—	—	871—
Kreditne akcije	280—	—	280,10
London	126,80	—	126,80
Srebro	—	—	—
Napol.	10,03 1/2	—	10,03 1/2
C kr. cekini	5,95	—	5,95
Nemške marke	62,12 1/2	—	62,12 1/2
4 / državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168	—
Ogerska zlata renta 4%	97	35	—
Ogerska papirna renta 5%	5	75	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	60
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	127	80	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	50	—
Kreditne srečke	178	25	—

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—8)

priporoča

Andreja Druškoviča

trgovina z železnino in orodjem na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarje in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.

Jedina in največja kristijanska krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna ter narejene obleke.

Cela obleka za gospode od gld. 8.— naprej.

Salonska Pomladanska suknja Hlače Cela obleka za dečke 20.— 7,50 1,80 1,50

kraljica

Naročbe se hitro in lenco izvršujejo po najnovejšem kroju za vsak stan in po pošteni ceni.

Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledče knjige:

Undina.

Spisal André Theuriet, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kriščnik. — Ml. 8°, 198 stran. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 stran. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim kupovalcem naznanjam, da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico premenil in se preselil.

v hišo gospoda R. Kirbischa

v Gledaliških ulicah št. 2

kjer sem danes otvoril svoje prodajalnične prostore. Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj skazano zaupanje, uljudno prosim, da bi mi je še nadalje ohranili in zagotovljali, da se budem vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalcem v vsakem oziru realno in ceno postreči.

Priporočam se tudi hkrati p. n. občinstvu za hranjenje kožuhovine in zimske obleke zagotavlja največjo paznost proti molom in plesnobi.

V Ljubljani, dné 5. maja 1888.

(325—2) Z velespoštovanjem

A. Krejči.

Vrtna restavracija bratov Koslerjev.

Novo opravljeni, največji in senčni vrt s kegljiščem pivovarne in restavracije bratov Koslerjev v Cekinovem gradu.

otvori se pri ugodnem vremenu v četrtek 10. maja.

Točilo se bode v obče kot najizvrstnejše priznano Koslerjevo carsko pivo, dobra bizejska in dolenska vina. — Za okusno pripravljena jedila se bode skrbelo, pečenka, zrezek in brzola veljala bode porcija le 20 kr. Golaš za zajutrik le 10 kr. Opoldanski abonnement, dvakrat pečenka na teden, velja na dan le 24 kr. — Pokrito kegljišče odda se še nekaj dni v tednu.

Zahvaljujoč se za mnogobrojni obisk zimske pivovarne, priporočam se najljudneje za mnogoštevilni obisk vrtno restavracije, zagotavljajoč, da bode skrbljeno za hitro, dobro in prijazno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

EBERL, restavratér.

(314—3)

J. & S. KESSLER V BRNU,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

pošiljata proti poštnemu povzetju:

(180—10)

Križasto modno blago za žensko obleko, iz čiste volne, 90 cm. široko, 10 metrov gld. 8.50.	Domače platno, 29 vatlov, kos 3/4 gld. 4.20.
Volnen atlas v vseh modnih barvah, 90 cm. širok, 10 metrov gld. 6.50.	King-tkanina, 30 vatlov, bolje od platna, kos 3/4 gld. 7.50, 1/4 gld. 5.80.
Kašmir v vseh modnih barvah, 90 cm. širok, 10 metrov gld. 4.50.	ŠIFON, 30 vatlov, 90 cm. širok, kos Ia. gld. 5.50, IIa. gld. 4.50.
BAIGE v najnovnejših barvah, 100 cm. širok, 10 metrov gld. 9.50.	Oxford, 29 vatlov, najnovješji uzorec, kos Ia. gld. 6.50, IIa. gld. 4.50.
Brokatno blago v vseh barvah, 60 cm. širok, najnovješji dessins, 10 metrov gld. 4.—.	Canevas za posteljno prevlako, 29 vatlov, kos Ia. gld. 6.—, IIa. gld. 5.20.
CRETON za žensko obleko, se sme prati, najnovješji uzorec, 70 cm. širok, 10 metrov gl. 2.80.	Damastni gradl, 30 vatlov, kos Ia. gld. 8.50, IIa. gld. 5.0.
Trinitnik. 60 cm. širok, svetlo in temno-rujav, 10 metrov Ia. gld. 3.50, IIa. gld. 2.80.	Mizni prti, 29 vatlov, v vseh barvah, 3 komadi 3/4 gld. 2.—, 1/4 gld. 1.—.
Blago za ponocne suknje (tudi za ženske oblike), 60 cm. široko, križasto, 10 metrov gld. 2.50.	Prtiči, 29 vatlov, v kvadraturi, 1/4 gld. 1.20.— 6 komadov.
Pregrinjalna garnitura (2 posteljni in 1 mizni pregrinjal), iz ripsa gld. 4.50, iz jute gld. 3.50.	Otirače, 29 vatlov, v kvadraturi, 1/4 gld. 1.20.— 6 komadov.
Jute-zastor, turški dessins, (2 stranske dela in draperija), komplet, gld. 2.30.	Rjuhe, 29 vatlov, brez šiva, 2 metra dolge, 1 1/2 metra široke, 1 komad gld. 1.50.
Posobna preproga, jako trdna, 10—11 metrov dolga, — Ia. gld. 6.—, IIa. gld. 3.50.	Slamnjace, 29 vatlov, iz jute-platna, kompletna, velike, komad Ia. po gld. 1.40, IIa. po 90 kr.
Prešita posteljna odeja iz atlaša gld. 8.50, iz rouge-a gld. 3.—.	Predposteljna preproga, naznovejši dessins, iz flanelje, 1 par gld. 2.—, iz jute gld. 1.30.
Uzoreci zastonj in franko.	

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografska, spisal dr. Ribic.

— Životopisje, spisal Rajec Bož. — Prešern, Prešeren ali Preseren, spisal Fr. Leistik. — Telecja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribic.

— Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Cegava bode, novelica, spisal J. Ogrinc. Velja 15 kr. V. zvezek, ki obsegata Meta Holdensis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr. Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Umetne (152—22)

zebe in zobe

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

500 mark v zlatu,

če Grolich-ova obrzna crème (Crème Grolich) ne ospravi vseh nečistotij kože, kakor: peg, ogre, ogorelosti itd. ter naredi počitno bele in mladinsko čisto. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razpoložljivino ima J. Grolich v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mahr, parfumér.

(741—15)

Dobro ohranjena

dvakrilna okna

kompletna, z oboji, s križnimi vraticami prodado se po ceni.

Vpraša naj se pri

(320—3)

Josipu Kordinu.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(224—8)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Najboljši in najpripravniji način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbi za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbi smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kadar doživi 18, 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovanu samemu o dogovorjene starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega pripačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22.835 193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—13)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
prodajo se
Jurčičevi zbrani spisi
po znižani ceni.

1. **zvezek:** Deseti brat, Roman.
2. **zvezek:** I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. **zvezek:** I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovsko reformatije. — III. Dva prijatelja. — IV. Urban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovška sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. **zvezek:** I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojnine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. **zvezek:** I. Heč mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški vălpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. **zvezek:** I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telječja pesenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovec. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja ročičnega agitatorja.
7. **zvezek:** I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tambach. Izvirni historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.

Zvezek po **60 kr.**, eleg. vezan po **I gld.** Pri vnapnjih naročilih velja poština za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Prodajajo se v (87—14)

„NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani.

Gospodske ulice 12. Gospodske ulice 12.

Razprodaja
mešanega blaga
prej Šlibar,
sedaj (311—3)
IVAN ŽARGI
v Kamniku.

Izvrstno blago!

Razprodaja.

Ker nameravam razpustiti trgovino s podobami, razprodam

nad 200 oljnato-tiskanih slik

v baroknih zlatih okvirih pod tovarniško ceno.

Prodajam tudi cerkvene in salonske lestence (lustre) pod tovarniško ceno.

Ob jednem priporočam svojo bogato zalogu

steklenega blaga

po najnižjih cenah.

Peregrin Kajzelj,

Stari trg št. 15 v Ljubljani.

(304—2)

Glasovir,

dobro ohranjen, proda se zaradi pomanjkanja prostora pri Peregrinu Kajzel-u, na Starem trgu štev. 15.

(306—3)

! Rogaška kislina !

vedno sveže napolnjena, — na debelo in drobno,

dobi se po nizki ceni (303—3)

v Krakovem št. 27.

RESTAVRACIJA NA STRELIŠČI.

Usojam se slavnemu občinstvu naznaniti, da sem prevzel restavracijo na strelišči.

Potrudil se bom streči slavnemu občinstvu z izvrstno kavo, čokolado, zmirom svežim kravjim in kozjim mlekom, ker imam žival v svojem lastnem hlevu v dobrni oskrbi, z izvrstnim namiznim surovim maslom, domaćim persutom, gorkimi jedili ob vsakem dnevnem času, s Koslerjevim carskim pivom in naravnimi dolenskimi in tirolskimi vini.

Skrbeč za prijazno in točno postrežbo, priporočam se za mnogobrojni obisk najuljudnejše

(330)

H. EDER,
restavrater.

Elegantne
dežnike in solnčnike
v velikej izberi po čudovito nizkih cenah

priporoča na Mestnem trgu štev. 15. **L. MIKUSCH,** na Mestnem trgu štev. 15.

izdelovatelj dežnikov in solnčnikov.

Dežnički in solnčnički se dobro in po ceni prevlačijo in popravljajo, naročbe od zunaj na posamezne dežničke in solnčničke se točno proti povzetju izvršijo. (205—8)

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolaganje.

Lepo narejeno!

Diplome za častne občane in člane pa je dobiti samo v „Narodni Tiskarni“.

diplome

za častne občane in člane pa je dobiti samo v „Narodni Tiskarni“.

Na novo vrejena

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani

Gospodske ulice štev. 12.

Tiska knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospalte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vozne liste, mrtvačke liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobtnice, pravila, tabele za urade, itd., itd.

Vedno v zalogi
obrazci za posojilnice,
sodnije i. d.

Naročila se zvršujejo
točno, ceno in lično.